

December 2018

Privatekonomi

Sparbarometer kvartal 3 2018

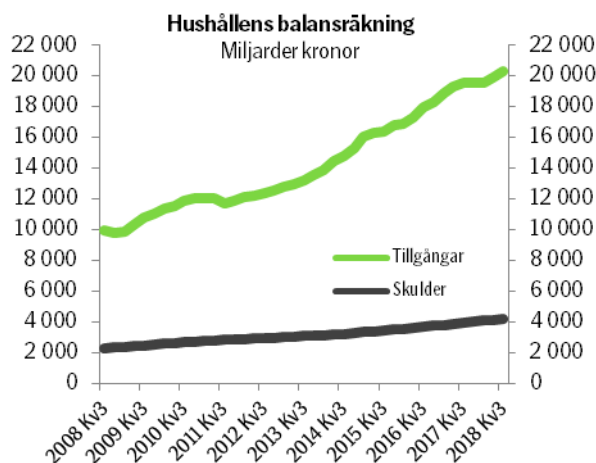

Sammanfattning

Hushållens bruttoförmögenhet passerar 20 000 miljarder kronor

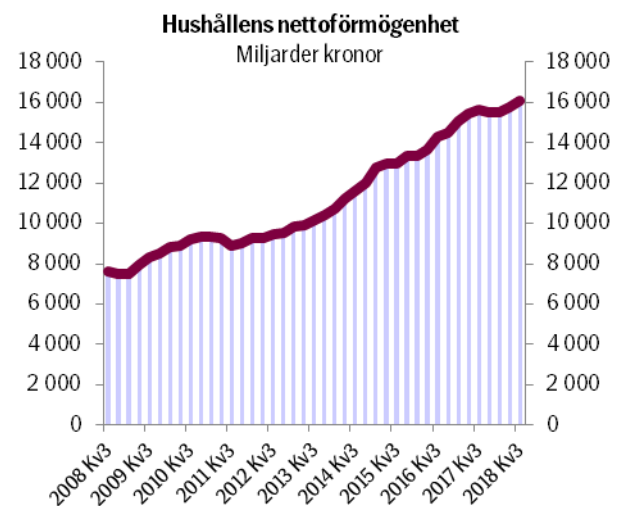
- Hushållens tillgångar ökade med 408 miljarder kronor till den nya rekordnoteringen 20 291 miljarder kronor
- Aktietillgångarna ökade med 419 miljarder kronor
- Skulderna steg med 48 miljarder kronor till 4 184 miljarder kronor
- Hushållens nettotillgångar ökade med 360 miljarder kronor (2,3 procent)

Förmögenhetsutvecklingen var positiv under tredje kvartalet 2018 och har därmed ökat under de senaste tre kvartalen. Värdet på tillgångssidan ökade framför allt genom att aktietillgångarna steg. Fastighetstillgångarna var i princip oförändrade med endast en svagt positiv utveckling under kvartalet medan räntetillgångarna vände ned. Aktietillgångarna ökade med 419 miljarder, motsvarande 6,5 procent. Det är en snabbare ökningstakt än föregående kvartal (3,6 procent). Räntetillgångarna minskade med 67 miljarder, vilket är en nedgång på 1,6 procent. **Hushållens samlade tillgångar ökade med 408 miljarder kronor under tredje kvartalet, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent.** Sammantaget innebär detta att tillgångarna uppgår till den **nya rekordnivån 20 291 miljarder kronor**. Hushållens skulder fortsatte också att öka och steg med 48 miljarder, motsvarande en ökning med 1,2 procent. Det är 0,3 procentenheter lägre ökningstakt än föregående kvartal.

Tillgångarna består av bostäder, försäkringar, aktiesparande, fondsparande, sparkonto, premiepension och obligationssparande. Den enskilt största tillgången, **bostäder, utgör drygt 45 procent av den samlade förmögenheten**. Det innebär alltså att förmögenheten till stor del drivs av värdeförändringar i bostäder och endast i mindre utsträckning av det kvartalsvisa nysparandet. För det tredje kvartalet 2018

gjorde dock förändringen av aktietillgångar att de sammantagna tillgångarna ökade. Den andra sidan av hushållens balansräkning, **den aggregerade skuldstocken, fortsatte att stiga** under det tredje kvartalet. Den årliga ökningstakten föll tillbaka något och ligger nu på den lägsta nivån sedan slutet av 2014. Per den sista september uppgick de samlade skulderna till **4 184 miljarder kronor, vilket är en ny rekordnivå**. Hushållens skulder fortsätter alltså att stiga trots att fastighetstillgångarna haft en svag utveckling. För det tredje kvartalet utvecklades de svenska hushållens samlade nettoförmögenhet, tillgångar minus skulder, positivt. **Hushållens nettoförmögenhet ökade med 2,3 procent under tredje kvartalet och låg vid utgången av kvartalet på 16 107 miljarder kronor.**

Hushållens nysparande var 68 miljarder kronor. Det är 14,7 miljarder kronor mindre än motsvarande kvartal föregående år. Under tredje kvartalet drevs nysparandet till största del av inlåning (29 miljarder), tjänstepension (26 miljarder), premiepension (11 miljarder), och nysparande i fondandelar (6 miljarder). Nysparandet var negativt i obligationer (7 miljarder) och endast mindre förändringar i kategorierna privat försäkringssparande och direktägda aktier.

Q3 2018	Miljarder kronor
Ingående värde	19 883
Förändring räntetillgångar	-67
Förändring aktietillgångar	+419
Förändring fastighetstillgångar	+56
<i>Varav nysparande</i>	+68
Utgående värde	20 291
Skulder	-4 184
Nettotillgångar	16 107

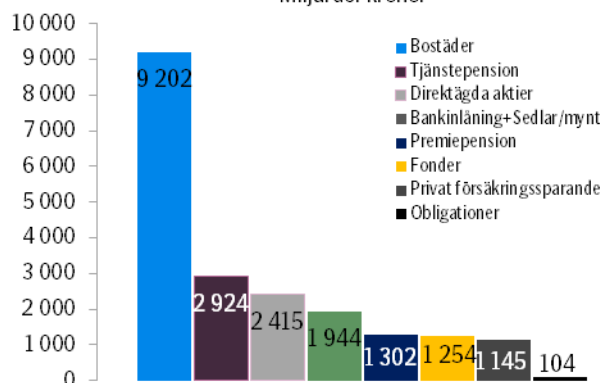
Tillgångar

Hushållens tillgångar ökar med 408 miljarder kronor

- Hushållens bruttotillgångar uppgår till 20 291 miljarder kronor
- Aktietillgångarna ökade med 6,5 procent under tredje kvartalet 2018
- Nysparandet uppgick till 68 miljarder och drevs av sparande i tjänstepension och på bankkonto

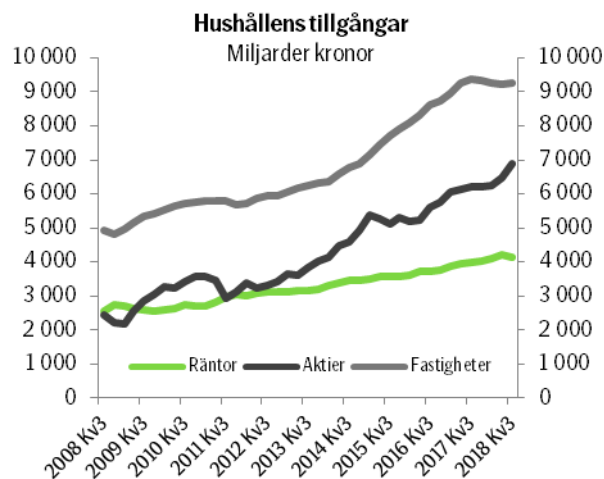
Under det tredje kvartalet 2018 ökade hushållens samlade förmögenhet för tredje kvartalet i rad efter avslutat 2017 med marginellt sjunkande förmögenhet. Tillgångarna ökade med 408 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent under det tredje kvartalet 2018. Det kan jämföras med motsvarande period 2017 då tillgångarna växte med 1,3 procent. Hushållens förmögenhet uppgår vid utgången av tredje kvartalet till den nya rekordnivån 20 291 miljarder kronor. Uppgången beror främst på stigande aktietillgångar (6,5 procent) medan fastighetstillgångarna endast ökade marginellt (0,6 procent) och räntetillgångarna minskade (-1,6 procent). **Nettoförmögenheten steg och uppgår vid utgången av tredje kvartalet till 16 107 miljarder kronor vilket också är den högsta nivån som hittills uppmätts.** Aktietillgångarna ökade med 419 miljarder kronor, till största del driven av en stark börsutveckling. Räntetillgångarna minskade med 66 miljarder, motsvarande 1,6 procent. Det största tillgångsslaget, hushållens bostäder, steg med 55 miljarder kronor (0,6 procent) tredje kvartalet.

Hushållens förmögenhet per tillgångsslag
Miljarder kronor

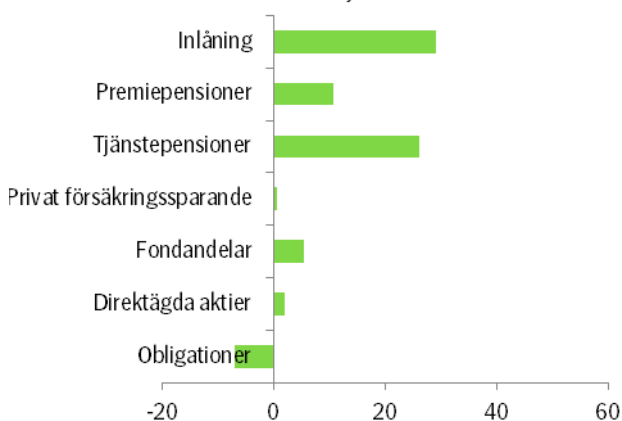
Delar man in de svenska hushållens tillgångar i aktier, räntebärande och fastigheter, så är tillgångarna i fastigheter på en högre nivå än både aktier och räntebärande. Tillgångarna fördelas med 4 127 miljarder kronor i

räntetillgångar, 6 885 miljarder kronor i aktierrelaterade tillgångar och 9 279 miljarder kronor i fastigheter.

Hushållens nysparande är på en fortsatt hög nivå och landade tredje kvartalet på 68 miljarder kronor. Största nysparandet under kvartalet var inlåning med ett nysparande på 29 miljarder kronor. Det är en tydligt lägre nivå än motsvarande kvartal föregående år (40 miljarder). Därefter följer tjänstepension 26 miljarder, premiepension 11 miljarder och nysparande i fondandelar 5,6 miljarder. Nysparandet i privat försäkringssparande och direktägda aktier var endast marginellt positiva under det tredje kvartalet. Nysparandet i obligationer var negativt för nionde kvartalet i rad, minus 7 miljarder.

Hushållens nysparande
2018 Kv3 – Miljarder kronor

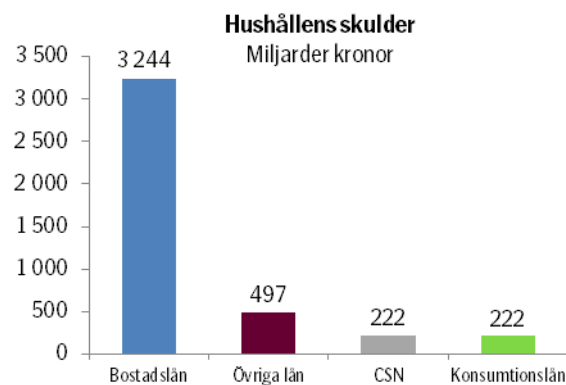
Skulder

Avtagande skuldökningstakt under tredje kvartalet 2018

- Skulderna ökade med måttliga 1,2 procent under tredje kvartalet 2018
- Bostadslånen ökade med 1,2 procent och konsumtionslånen med 1,9 procent
- Konsumtionslånen växer ikapp studielånen
- Hushållens samlade skulder uppgick till 4 184 miljarder kronor

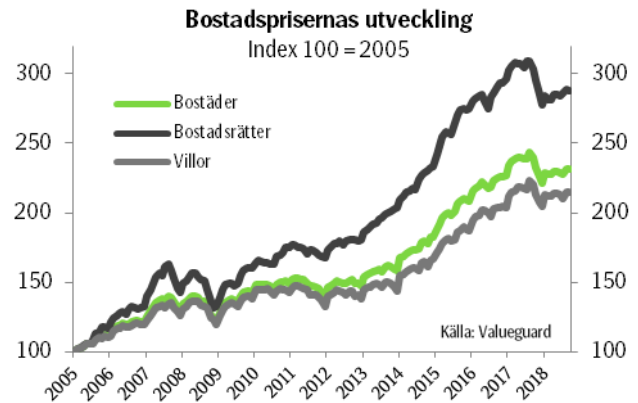
Hushållens samlade skulder uppgick vid utgången av det tredje kvartalet till 4 184 miljarder kronor efter att ha stigit med 48 miljarder kronor under kvartalet. Den sammantagna skulden motsvarar fyra svenska statsbudgetar eller nästan ett års BNP. Skulderna består av bostadslån, studielån hos CSN, konsumtionskrediter och övriga lån hos finansbolag. Dessa skulddelar utvecklas i olika takt och från olika nivåer och bidrar därmed i olika utsträckning till totalnoteringen.

För första gången i Sparbarometerns historia är hushållens konsumtionslån och studielån hos CSN lika stora, 222 miljarder kronor vardera. Samtidigt utgör de tillsammans endast ca 10 procent av hushållens hela skuldstock. Under tredje kvartalet ökade konsumtionslånen med 4 miljarder kronor (1,9 procent). Det är en tydligt högre ökningstakt än studielånen och det är en utveckling som hållit i sig sedan tredje kvartalet 2016. Det förklarar varför hushållens konsumtionslån och studielån vid utgången av det tredje kvartalet är lika stora.

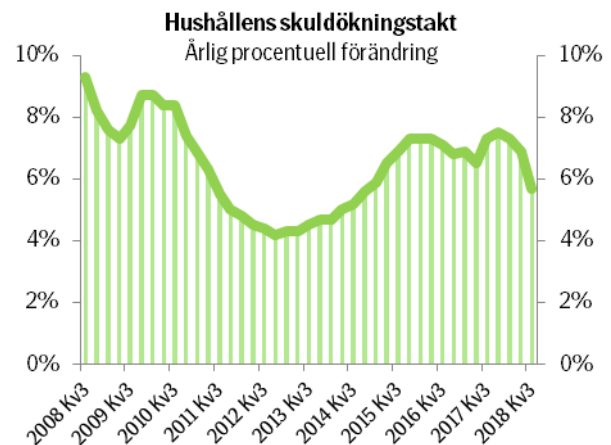

Den största delen av lånestocken är bostadslån och den fortsätter att växa, dock i något lägre årstakt. Bostadslånen utgör 77,5 procent av hela skuldstocken och ökade med 1,2 procent under det tredje kvartalet. Under senaste kvartalet

växte kategorin övriga lån med en ökningstakt på 1,9 procent. Övriga lån definieras som utlåning till företagarkhushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer.

Hushållens skuldökningstakt som årlig procentuell förändring, minskade för tredje kvartalet i rad och ligger nu på den lägsta nivån sedan slutet av 2014. Den kvartalsvisa ökningstakten på 1,2 procent för tredje kvartalet är 1,1 procentenheter lägre än motsvarande kvartal föregående år. Sammantaget innebär det att hushållens skulder fortsatt stiger men takten som skuldstocken växer börjar tydligt röra sig ner mot lägre nivåer.

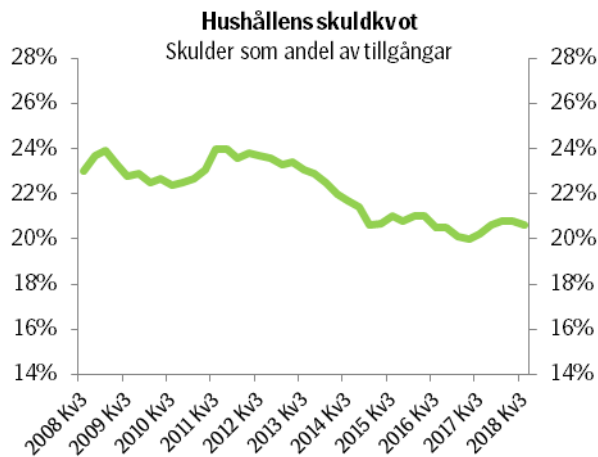

Skuldkvot

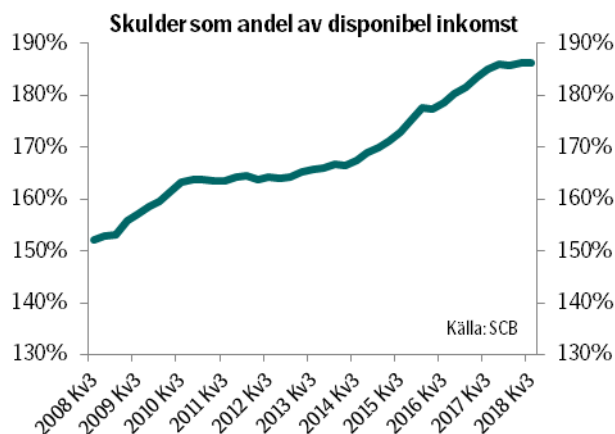
Hushållens ökande tillgångar ger minskad skuldkvot

- Skuldkvoten minskar till 20,6 procent
- Räntekvoten vänder upp under tredje kvartalet men trenden fortsätter nedåt
- Skulderna som andel av disponibel inkomst har stagnerat på en hög nivå

Hushållens skuldkvot, de aggregerade skulderna som andel av de aggregerade tillgångarna, sjönk under det tredje kvartalet till 20,6 procent. Hushållens skuldkvot backar för andra kvartalet i rad. Skulderna ökade under det tredje kvartalet med 1,2 procent, vilket är en något lägre ökningstakt jämfört med föregående kvartal (1,5 procent).

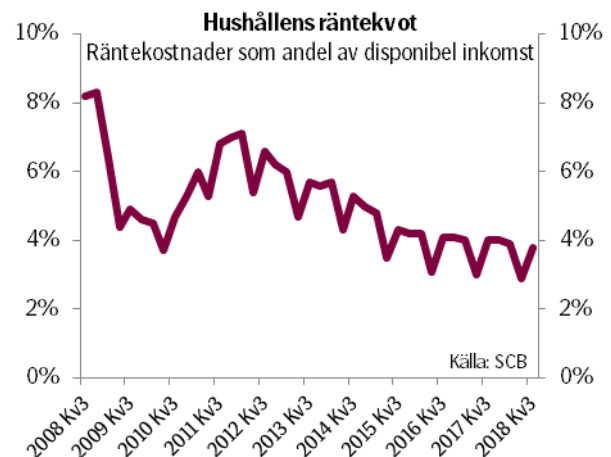

Om man tittar närmare på hushållens skulder som andel av disponibel inkomst ligger de kvar på samma nivå (186 procent) som under de senaste fyra kvartalen.

I SEBs Sparbarometer studerar vi skulderna både i förhållande till hushållens disponibla inkomster och till de samlade tillgångarna. Det ena måttet är inte mer korrekt än det andra men analysen av hushållens skuldsättning blir inte komplett utan att också tillgångssidan inkluderas. Det är viktigt att förstå hela tillgångssidan och hela hushållens balansräkning när man gör en analys av hushållens skuldsättning.

För att få en helhetsbild av hushållens skuldsättning är ett tredje och kompletterande mått viktigt, den så kallade **räntekvoten**. Räntekvoten mäter relationen mellan hushållens ränteutgifter och hushållens disponibla inkomster. De senaste årens låga och sjunkande räntor har gjort att räntekvoten fallit trots att skulderna stigit. För tredje kvartalet 2018 steg räntekvoten till 3,8 procent från föregående kvartals notering på 2,9 procent. Räntekvoten är ofta säsongsbetonad och jämfört med motsvarande kvartal föregående år minskade den med 0,2 procentenheter, från 4,0 procent.

De svenska hushållens skuldsituation ser alltså olika ut beroende på vilket mått man använder. Det som är gemensamt för dem är att de aggregerade skulderna stigit under hela mätperioden. Avgörande för hur måtten förändrats över tid har alltså inte varit om skulderna gått upp eller ner utan hur de disponibla inkomsterna, det generella ränteläget och hushållens tillgångar har utvecklats.

Definitioner och källor

Definitioner

Tillgångar	Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
Bostäder	Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder och marknadsvärdesberäkning med SCB:s köpeskillingskoefficient. Observera att justering gjorts gentemot tidigare kvartal då Skatteverket justerat sina definitioner och typkoder
Skulder	Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
Nettoförmögenheten	Tillgångar – skulder
Skuldkvot	Skulder/Tillgångar
Nysparande	Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor

- Pensionsmyndigheten
- SEB
- Svensk Försäkring
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Valueguard
- Eurostat

Denna rapport publicerades 20 december 2018

Jens Magnusson
Privatekonom
+ 46 8 676 91 18

Américo Fernández
Analytiker
+46 70 739 45 64

Susanne Eliasson
Privatekonomisk analytiker
+46 8 763 65 88

Frank Hojem
Presskontakt
+46 8 763 99 47

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna